

Hele, uagtet man i Virkeligheden slet ikke veed, om de komme fra det Hele, eller hvor stor den Brøf af Menigheden er, hvorfra de skrive sig. Det er altsaa en Medvirkning, som Lovforslaget vil give Alle i Menigheden, men saaledes at det ved Siden af opretholdes, at Reglen dog er den, at Hans Majestæt udnævner til Embederne. Kun i et enkelt Tilfælde, hvor det er klart, at der er fuldstændig Enighed tilstede, saa at der Intet er at gjøre for at skifte imellem de forskjellige Dele af Menigheden, vil man derfor overlade selve Afgjørelsen til Menigheden. Saasnart der derimod skal stiftes og deles, idet der ikke er fuld Enighed tilstede, og dette ikke med Hensyn til en Gjenstand, hvorom Vedkommende indbyrdes kunne slutte en Overenskomst, eller med Hensyn til hvilken et Fleertal uden videre kan træffe Afgjørelsen, men med Hensyn til en Ansættelse i et offentligt kirkeligt Embede, saa skal Afgjørelsen lægges udenfor, og der bør da ikke kunne finde nogen Tvang Sted hverken af den ene eller den anden Art. Man kan vel tage Hensyn til Duffer, og der vil blive taget Hensyn til saadanne, men der skal, idet Afgjørelsen foregaaer paa et andet Sted, være en Myndighed, der kan træde imellem et Fleertal, som kan tænkes at ville misbruge sin Magt, der kan tænkes at ville miskjende, hvad det kirkelige Embede fordrer, og at hengive sig til daarlige Motiver, og saa Mindretallet, idet Mindretallet selv ikke kan værges sig tilstrækkelig herimod. Derfor holder jeg ubetinget paa Lovforslagets Fordring om Eenstemighed.

Efter disse korte Bemærkninger om forskjellige Punkter, der allerede have været omtalte af Andre, skal jeg nu gaae over til det Punkt, hvortil mit Navn særlig er knyttet i Betænkningen. Jeg har i denne sagt, at jeg kun med stor Betænkning kunde gaae ind paa det foreliggende Lovforslag, forsaavidt det tillige skal anvendes paa Kjøbenhavn. Denne min Betænkning har jeg allerede yttret i Kirkecommissionen, men jeg maa indtil en vis Grad bebreide mig selv, at jeg ikke der har lagt tilstrækkelig Vægt paa det nævnte Punkt. Min Betænkning derved er imidlertid efterhaanden stegen. Jeg vil oprigtig tilstaae, at

det for mit eget Vedkommende er gaaet saaledes — og jeg troer, at noget Lignende har været Tilfældet med flere andre af Kirkecommissionens Medlemmer —, at mit Die væsentlig har været heftet paa Landsbymenighederne og de mindre Kjøbstadmenigheder, just de, hvor de almindelige Sogneforhold finde Sted. Idet vi derhos behandlede et andet Lovforslag i Commissionen, hvoraf en Lov skulde fremgaae, nemlig det om Præsternes Lønning, af hvilket vi maatte horisfære Kjøbenhavn, ryfledes derved Kjøbenhavn med sine særlige Forhold endnu i det Hele fjernere fra os. — Naar jeg siger, at nærværende Lovforslag ikke forekommer mig at passe vel paa de kjøbenhavnske Forhold, saa er det væsentlig, fordi der i Kjøbenhavn slet ikke bestaaer det Forhold mellem Præsten og den specielle Sognemenighed som udenfor samme, ja, fordi der overhovedet ikke gives Sognemenigheder i Kjøbenhavn, af den Beskaffenhed som udenfor Kjøbenhavn. En saadan Lov er derhos tillige mindre nødvendig i Kjøbenhavn, idet Enhver af os ved den her herskende Frihed, og da der i den meget store Befolkning virker en vel ikke gaanske forholdsmaessig, men dog noget større Samling af geistlige Kræfter, uden Hensyn til det Sogn, hvortil han særlig hører, kan henvende sig til mange forskjellige Præster og altsaa derved uden Vanskelighed faae sin individuelle religiøse Trang tilfredsstillet, selv om han ikke finder den tilfredsstillet hos Præsten i sit eget Sogn. Dette gjælder i en meget stor Udtrækning. Naar man tænker sig Antallet af de kjøbenhavnske Geistlige, saa skulde det dog ogsaa være besynderligt, om nogen særlig berettiget Retning af det religiøse Liv ikke skulde finde en eller anden Præst i Kjøbenhavn — og det en nogenlunde begavet Præst —, til hvem den kunde henvende sig med sine Krav. Medens derjalt saa ikke er den Fornødenhed tilstede i Kjøbenhavn for en saadan Lov som udenfor, saa mangler der paa den anden Side som sagt Meget i Forudsætningerne for dens heldige Anvendelse her i Kjøbenhavn. Jeg vil saaledes gjøre opmærksom paa, at vi i Kjøbenhavn have Sogne, der indbefatte henved 30,000 Menneffer; jeg troer i det Ringeste, at f. Ex. St. Johannes Me-